

Temperament 430

Jindra Černá – flauto traverso
Magdaléna Malá – housle
Ondřej Michal – violoncello

Soubor Temperament 430 se specializuje na interpretaci komorní hudby vrcholného baroka a klasicismu na základě studia dobových pramenů a s použitím originálních nástrojů či jejich kopií.

Temperament 430 pracuje v tomto obsazení od začátku roku 1997, ale všichni jeho členové současně působí v jiných souborech specializujících se na tzv. „autentickou“ interpretaci staré hudby. Název souboru – a zejména číslovka v něm použitá – vystihuje převládající ladění konce 18. století, kdy se komorní *a* intonovalo 430 Hz.

The Temperament 430 ensemble specialises in interpreting chamber music of the high Baroque and Classicism period based on documents of the period and using original instruments or copies.

The present members of Temperament 430 have been working together since the beginning of 1997, but they are all also invited in other ensembles which focus on “authentic” interpretation of early music.

The name of the ensemble reflects the prevailing tuning of the end of the 18th century when chamber-music *a* was pitched at 430 Hz.

Program:

Josef Mysliveček (1737-1781)
Sonáta pro flétnu, housle a violoncello
Allegro vivace – Andante – Menuetto

Joseph Haydn (1732-1809)
Trio D-dur pro flétnu, housle a violoncello
Adagio – Allegro – Menuetto. Allegretto

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791)
Árie Papagena z opery Kouzelná flétna
v úpravě pro flétnu a housle

Carl Stamitz (1746-1801)
Trio G-dur pro flétnu, housle a violoncello
Allegro moderato – Andante – Rondo. Allegretto

Odedávna odcházeli čeští hudebníci do Evropy; v 18. století, zvláště v jeho 2. polovině dosáhla tato emigrace zvláštní intenzity. Ve většině tehdejších významných evropských orchestrů se setkáváme s českými hráči a skladateli. Českým zemím se dostává charakteristického označení „konzervatoř Evropy“. Díky vrozenému nadání, intenzivní hudební výchově ve školách a v kolecích měly Čechy nadbytek dobrých hudebníků, jež odcházeli do ciziny za příznivějšími uměleckými podmínkami. Neodcházeli jen vynikající jednotlivci, ale i celé skupiny prostých muzikantů, kteří se dávali najímat šlechtou i měšťany k rodinným oslavám, hráli na trzích a podobně. I toto byl způsob, kterým česká hudebnost zapůsobila na vznik hudebního klasicismu v Evropě.

Josef Mysliveček byl významným příslušníkem české hudební emigrace 18. století. Narodil se jako syn mlynáře a po studiích v jezuitském semináři se vyučil mlynářskému řemeslu. Již tehdy se však věnoval hudbě, vynikl jako houslista a studoval skladbu. Velký úspěch jeho šestí symfonií jej podnítil k cestě do Itálie, kde záhy pronikl jako hudební skladatel, jehož díla se proslavila na všech operních scénách. Kromě oper napsal množství vokálních skladeb, kantáty, oratoria, symfonie, instrumentální koncerty, klavírní sonáty i četná díla komorní.

Joseph Haydn patří do trojice nejvýznamnějších vídeňských skladatelů klasicismu. V mládí se stal kapelníkem hraběte Morzina a často pobýval na jeho zámku v Dolní Lukavici v Plzně, kde složil svou první symfonii a divertimenta. Většinu svého života byl zaměstnán u knížete Esterházyho, kde psal hudbu pro prince organizované koncerty, vyučoval hudbě a dirigoval opery. Kníže Esterházy byl hráčem na baryton – basový nástroj, který měl 9 až 30 rezonančních strun. Pro svého zaměstnavatele zkomponoval Haydn v letech 1765 až 1775 celkem 126 divertiment s barytonem a sám se také na baryton naučil hrát. Dnes uvedená trio je původní Baritontrio č. 82, přepsané Haydnem pro flétnu, housle a violoncello a vydané nakladatelem Simrockem v roce 1803.

O další skladbě programu od Wolfganga Amadea Mozarta lze říci, že úpravy známých operních melodií či dokonce celých oper pro dva hlasy (flétny nebo housle) byly velmi oblíbené ve 2. polovině 18. století i ve století 19. Mnoho těchto přepisů pořídili sami autoři oper, další jejich žáci a současníci. Köchelův katalog zmiňuje čtyři různé úpravy opery Kouzelná flétna pro dvě flétny. Dnes přednesená skladba je z edice z roku 1792, kde v titulu je uvedeno: „Die Zauberflöte...par Mr. Mozart“.

Carl Stamitz, syn českého skladatele J. V. Stamitze, byl vynikajícím hráčem na housle a violu d'amore a vedoucí osobností druhé skladatelské generace manheimské školy. V jeho hudbě můžeme vnímat velké dynamické efekty, sledovat homofonní strukturu skladeb, kontrastní témata a specifická manheimská melodická klíše (melodický ideál manheimské školy lze nejlépe rozpoznat v pomalé větě – v Andante). Třetí věta tria G-dur má formu ronda, které bylo velmi módní a C. Stamitz je pravidelně (a jako první) používá i ve svých symfoniích.

Český hudební klasicismus v Evropě

Čtvrtek

26. října 2006
v 17.00 hodin

*skleníky Botanické zahrady
Na Slupi I
Praha 2*